

Històries del PORT

La jangada

Tradicional del nord del Brasil, la jangada era un rai de grans dimensions, fet de troncs units amb clavilles de fusta.

S'impulsava a rem o bé amb el vent, gràcies a una vela; la tripulació variava de tres a cinc mariners i la direcció del rumb la marcava un timó de codast. La seva funció principal era servir de rai de salvament en cas de naufragi, però també s'usava en la navegació fluvial. L'escriptor francès Jules Verne va titular una novel·la amb el nom d'aquest vaixell, en la qual els seus protagonistes recorren l'Amazones.

FONS CARLOS DE ANGLUO/AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA



Els tacs

En lèxic mariner, hi ha molts tipus de peces de fusta que s'encaixen en buits. Podem parlar del tac d'entrebandes, per omplir l'espai entre dues bandes corbes, o el de l'escobenc, per evitar les filtracions d'aigua. També hi ha els tacs de cadell, de roda, de timó o el sofrós, per atacar peces d'artilleria enemigues.

Gavines i golondrines

Les golondrines són un dels principals atractius turístics del port de Barcelona, amb més d'un segle d'història. El primer recorregut d'aquests vaixells es remunta a l'any 1884, quan una línia de vapors unia el Portal de la Pau amb la platja de Sant Sebastià. Van mantenir-se lliures de competència fins al desembre del 1923, quan la Junta d'Obres del port va concedir una llicència per l'establiment d'un nou servei de transport per a passatgers, turistes i treballadors. La iniciativa va sorgir de tres socis, que van fundar l'empresa 'Gaviotas S.A.'

Gavines i golondrines van conuiu juntes al port, fins que les primeres van aconseguir el monopoli del negoci, comprant la majoria d'accions de la seva competidora. Sota una única administració van seguir funcionant les embarcacions de les dues empreses i es va mantenir la denominació tradicional, que ha sobreviscut fins ara. Les golondrines funcionaven només en cap de setmana, tenien capacitat per a vint persones, una freqüència

de pas de quinze minuts i el preu del viatge costava 40 cèntims. Amb l'ampliació del port també es va perllongar el recorregut, que arribava fins l'escullera, i van passar a funcionar també entre setmana. Quan les golondrines no estaven en servei, els operaris les reparaven o les netejaven damunt les vies de l'escarada (a la imatge, l'any 1932), juntament amb altres embarcacions de petit tonatge.

El servei regular de les golondrines es va suspendre durant la guerra civil, ja que l'empresa va ser col·lectivitzada. Les sis embarcacions que conformaven la flota van romandre amarrades davant de la torre de Sant Sebastià. Un cop acabada la guerra, va caldre reparar els vaixells que no havien naufragat abans de restituir el servei.

L'any 1950, els antics socis de 'Gaviotas S.A.' van fundar una nova societat, 'Sirenas S.A.', sota la que van administrar tot el negoci de les golondrines. Avui, aquesta empresa encara opera al port de Barcelona amb vaixells moderns i un recorregut que arriba fins les platges del Fòrum.